UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

In Evangelia: Qvæ Vsitato More in diebus Dominicis & Festis proponuntur, Annotationes Philippi Melanth.

Melanchthon, Philipp

Vuitebergæ, 1544

VD16 E 4532

Dominica Decima Octava Post Trinitatis, Evangelivm Matthaei. 22.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35272

Visual Library

Achillem uirtute ſuperiorem eſſe. De his omnibus traditur hic regula. Omnis qui ſe exaltat humiliabitur. Idq; oſtendunt tragici caſus præſtantiſsimorum uirorum, ut Saulis, Goliath, Senacherib, Pompei, Ageſilai, Alexandri, Antonij. Imo in Eccleſia præcipué ſit humiliatio, quia iudicium à domo DEI incipit, ut oſtendunt inſignia exempla ſanctorum, Samſonis, Dauidis, Nabugdonoſor, & aliorum qui ex alto faſtigio delapſi ſunt, ut agnoſcerent ſuam infirmitatem, & conſpiceretur potentia DEI, & miſericordia Dei, ut in Dauide deiecto & reſtituto. His exemplis utrumq; diſcamus, uidelicet timorem DEI, agnita noſtra infirmitate, & fidem in obedientia uocationis. Diſcamus item nos continere intra metas uocationis.

DOMINICA DECIMA OCTAVA POST TRINITATIS, EVANGELIVM MATTHAEI. 22.

PHARISAEI autem audiêtes, quod ſilentium impoſuiſſet Saducæis, conuenerunt in unum, Et interro-

gauit unus ex eis legis doctor, tentans
eum & dixit, Magiſter, quod eſt manda
tum magnum in lege? Ait illi autem
IHEſus, Diliges Dominum Deum tu-
um ex toto corde tuo, & ex tota anima
tua, & ex tota mente tua, Hoc eſt pri-
mum & magnum mandatum. Secun-
dum autem ſimile huic, Diliges proxi-
mum tuum ſicut teipſum. In his duo-
bus mandatis tota Lex pendet, & Pro-
phetæ.

Congregatis autem Phariſæis, in-
terrogauit eos IHESVS dicens, Quid
uobis uidetur de Chriſto? Cuius filius
eſt? Dicunt ei, Dauid. Ait illis, Quomo
do ergo Dauid in ſpiritu uocat eum Do
minum, dicens, Dixit Dominus domi-
no meo, ſede a dextris meis, donec po-
nam inimicos tuos ſcabellum pedum
tuorum? Si ergo Dauid uocat eum Do-
minum, quomodo filius eius eſt? Et ne
mo poterat ei reſpondere uerbum, neq;
auſus fuit quiſquam ex illa die eum am
plius interrogare.

QVATVOR SVNT præcipui loci.

I. De doctrina legis, quæ ſit lex præcipua.
II. De dignitate ſecundæ tabulæ.
III. Non ſatis eſt in Eccleſia proponi legem, ſed oportet extare Euangeliũ de Chriſto.
IIII. De Pſalmo, Dixit Dominus domino meo.

DE PRIMO.

Sicut Monachi pluris fecerunt Miſſam, aut ſua uota, quàm uniuerſum Decalogum, ita Phariſæi amplificabant ſacrificia & traditiones. Hunc errorem reprehendit Chriſtus, cum antefert præceptum de dilectione Dei, quod requirit interiorem & perfectam obedientiam humani cordis erga Deum, uidelicet, ueram agnitionem Dei iuxta uerbũ diuinitus reuelatum, timorem, fiduciam, dilectionem. Conſtat autem cor humanum procul abeſſe ab hoc præcepto, quia plenum eſt caligine et dubitatione de Deo, non timet iram Dei, non confidit Deo, & conſtat deeſſe flagrantem dilectionem Dei. Reprehendit igitur Chriſtus Phariſæos, qui legis iuſticiam iactabant, cum ne ümbram quidem haberent.

Iam hic quæritur, Si non ſit lex, quare data

eſt? Reſpondeo. data eſt ut monſtret peccatum, & condemnet nos, ſicut inquit Paulus. Aculeus mortis peccatum eſt, potentia peccati lex, id eſt, propter peccatum ſentimus iram Dei. Sed nulla eſſet obligatio, niſi lex eſſet. Ideo lex clamitat in cõſcientijs, monſtrat iram Dei & adfert æternos terrores. Ac ſtulta imaginatio eſt, cogitare legem Dei eſſe uelut tabulam in pariete pendentem, quæ auferri aut abijci poßit. Imo donec manent peccatum & mors, manet lex accuſans, maledicens, iram Dei oſtendens, nec uincitur, niſi agnitione & fiducia Dei. Cæterum de inchoatione legis aliâs dicitur, cum fide iuſtificati ſumus, accedit quædam inchoata obedientia, ut ſæpe dictum eſt.

DE SECVNDO.

PARadoxum eſt, quod inquit Chriſtus ſecundam tabulam ſimilem eſſe primæ, & haud dubiè grauiter offendit Phariſæos, ut ſi quis diceret Monacho, opus pij lectoris anteferendum eſſe ipſius uotis. Hæc igitur collatio diligenter obſeruanda eſt. Vult enim Chriſtus præcipuè eos docere, officia ſecundæ tabulæ eſſe inter præcipuos cultus, ſicut dilectio Dei eſt præcipuus cul

us cultus, q. d. officia ſecundæ tabulæ antecelle- re cæremonijs, ſicut alibi inquit, Magis uolo mi- ſericordiam, quam ſacrificium. Hæc doctrina eſt utilis, & ornat officia ciuilis uitæ, ut ſcia- mus ea Deo placere, & eſſe cultus Dei. Ideo ma iore cura facienda ſunt.

DE TERTIO.

CVm de lege tam ſublimia diſputaſſet Chri ſtus, incipit coarguere impietatem Phari- ſæorum, interrogans de Meßia, q. d. uos cæci Doctores in Iſrael, de lege quæritis, & eam non intelligitis, quia de Meßia habetis falſas opinio- nes, putatis futurum eſſe regem, qui uobis opes & imperia mundi daturus ſit. Quærit igitur de perſona & officio Meßiæ, Cuius filius erit, & quid aget, cum Dauid uocet eum Dominum? Si tantum eſſet rex politicus, profecto non eſſet Do minus Dauidis, quia hæres nequaquam eſt Do- minus ſuperiorum. Item, ſi tantum eſſet daturus imperia mūdi, nihil prodeſſet Dauidi, ut Camil lo nihil prodeſt Auguſtus. Cur igitur Dauid uo- cauit Meßiam Dominū? Hæc fuit grauißima di- ſputatio, et inexplicabilis Phariſæis, ſomniantib9 imperiū mundi, & nō intelligētib. prophetias de Meßia.

Camillus ſui tempore [illegible], ut alter [illegible] so mā [illegible]. & pro- prium nom.

Meßia. Sed facilis eſt explicatio rectè intelligen tibus prophetias. Primum conſtat prophetias lo. qui de liberatione à peccato & à morte, & de noua & æterna uita. ut in hoc Pſalmo dicitur, Tu es ſacerdos in æternum ſecundum ordinem Melchiſedech. uocat igitur Dominum, quia ſcit ſe accipere ab eo hæc beneficia, liberationem à peccato & à morte, & uitam æternam. Item uo cat Dominum, quia ſcit eum diuina potentia reg naturum eſſe, ſicut inquit, Sede a dextris meis. Item, ſcit illum promiſſum liberatorem eſſe filiũ Dei, ſicut antea inquit, Hodie genui te. Scit eum iam regnare, & belligerari cum diabolo, ſicut Eſaias uocat eum Emanuel, & Pſalm. 71. dicitur, Et adorabunt coram ipſo ſemper, ubi totus Pſal. mus loquitur de uenturo Meßia, qui tamen eſt æternus. Erit nomen eius æternum, ante ſolem exiſtit nomen eius, & benedicentur in ipſo om. nes gentes.

DOMINICA DECIMA NO NA POST TRINITATIS, EVANGELIVM MAT THAEI NONO.

Et aſcendens